

Výroční zpráva

Střediska ekologické výchovy Český ráj z. s.

2021

Výroční zpráva je zpracována za období od 1. 1. 2021 do 31.12. 2021 na základě vyhodnocení činnosti Střediska ekologické výchovy Český ráj v předmětném roce.

Obsah:

1. Představení a poslání organizace
2. Činnost organizace v roce 2021
3. Hospodaření organizace

1. Představení a poslání organizace

Naše organizace - Středisko ekologické výchovy (SEV) Český ráj vznikla na začátku roku 2005. Společně ji založily tři základní organizace Českého svazu ochránců přírody: Křižánky, Sedmihorky a Polabí. Původně organizace vznikla jako zájmové sdružení právnických osob, v roce 2017 došlo ke změně právní subjektivity a SEV Český ráj se stal zapsaným spolkem (z. s.)

Posláním SEV Český ráj je prostřednictvím ekologické výchovy motivovat společnost k udržitelnému způsobu života a úctě k přírodě.

Středisko sídlí v Sedmihorkách, kde provozujeme ekocentrum s výukovými a pobytovými programy. Úzce spolupracujeme především s kempem v Sedmihorkách, jehož prostory ke své práci využíváme. Jsme zakladateli Lesního klubu Skaláček, který je v provozu od roku 2011. V letošním roce Skaláček navštěvovalo 25 dětí. Od roku 2014 provozujeme návštěvnické středisko Správy CHKO Český ráj v arboretu na Bukovině, poblíž zámku Hrubá skála a své aktivity- především krátkodobé výukové programy pro školy nabízíme také v Ekocentru v Jablonci nad Nisou. Jsme jedním ze zakladatelů Geoparku Český ráj o.p.s., členy sítě středisek ekologické výchovy Pavučina a Asociace lesních mateřských škol.

2. Činnost organizace v roce 2021

a) Realizované projekty

Název projektu: „Krajinou Českého ráje s průvodcem“

Období realizace: 1.9.2019 - 31.12.2021

Celkový rozpočet: 928 600 Kč

Cíl projektu: Cílem projektu je vytvoření 4 interpretačních vycházek na území Globálního geoparku UNESCO Český ráj. Jedná se o interpretační vycházky formou osobní interpretace – exkurze s průvodcem.

Projekt podpořen: SFŽP ČR

Aktivity projektu v roce 2021: projekt jsme v roce 2021 dokončovali. V závěrečném roce proběhly 2 terénní workshopy s odborníky v lokalitách Plakánek (7.1.) a Klokočské skály (30.3.). Pracovali jsme na metodikách jednotlivých vycházek v průběhu prázdnin uskutečnili 3 pilotní realizace vycházek pro lokality údolí Plakánek (9.7.), Zebín (6.8.) a Klokočské skály (20.8.) V rámci dokončování projektu pak v říjnu proběhla realizace 4 workshopů sdílení dobré praxe- v lokalitě Plakánek 7.10. (zúčastnilo se 7 zástupců IC), v lokalitě Hruboskalsko 14.10. s účastí 27 osob (pracovníci IC + 20 pedagogů), v lokalitě Zebín 21.10. za účasti 4 pracovníků IC a v lokalitě Klokočských skal pak 26.10. za účasti 7 osob z řad pracovníků IC. Touto aktivitou jsme na konci roku 2021 projekt úspěšně uzavřeli

Název projektu: „Sinice v rybníce – nadměrná eutrofizace vod – téma pro všechny“

Období realizace: 1.1.2021 - 31.12.2021

Celkový rozpočet: 218 351 Kč

Cíl projektu: Hlavním cílem projektu bylo zlepšit informovanost o environmentálním tématu nadměrné eutrofizace vod v souvislosti s lidskou činností u vybraných cílových skupin. Dvěma hlavními úkoly v realizaci tohoto projektu bylo vymyslet, sestavit a pilotně realizovat nový výukový program zaměřený na problematiku eutrofizace vod pro žáky a zorganizovat celodenní akci pro širokou veřejnost na téma vody, jejího významu a také vlivu lidské činnosti na její kvalitu

Projekt podpořen: Ministerstvo životního prostředí ČR

Aktivity projektu v roce 2021: připravili jsme a pilotně zrealizovali nový výukový program „Sinice v rybníce“ (pilotní realizace se žáky 6. třídy ZŠ Libchavy a studenty víceletého gymnázia Semily) a vytvořili k němu metodický materiál. V červenci (4.7.) jsme uspořádali osvětovou akci „Den vody“, určenou pro širokou veřejnost s účastí cca 120 osob.

Název projektu: „Putování za vodou s pramínkovou vílou“

Období realizace: 1.5.2021 - 30.9.2022

Celkový rozpočet: 203 826 Kč

Cíl projektu: Cílem projektu bylo pomocí zábavných a hravých aktivit (výtvarných, hudebních, dramatických, zážitkových, badatelských a experimentálních – celkem 10 aktivit) posílit zodpovědný vztah nejmenších dětí k vodě.

Projekt podpořen: Liberecký kraj

Aktivity projektu v roce 2021: vybudovali jsme přístřešek, který poskytuje zázemí pro aktivity projektu a díky kterému je možné i při nepřízní počasí s dětmi pobývat venku. V podzimních měsících roku 2021 jsme zahájili s dětmi realizaci prvních dvou naplánovaných aktivit a to „Cesta vody“ a „všechny barvy vody“. Další práce na projektu nás čekají v roce 2022, kdy bude projekt ukončen.

b) Ekologické výukové programy

Již tradičně nabízíme školám všech stupňů krátkodobé výukové programy i několikadenní pobytové programy šité jednotlivým zájemcům „na míru“. Při realizaci všech našich programů se vždy snažíme využívat atraktivní přírody obklopující naše ekocentrum. Programy proto probíhaly většinou v terénu tak, aby byl co nejvíce umožněn přímý kontakt dětí s přírodou. Do naší programové nabídky jsme zařadili nový výukový program „Sinice v rybníce“, který je určen pro žáky 2. stupně ZŠ a studenty SŠ.

Zrealizovali jsme celkem 251 denních výukových programů, do kterých se zapojilo **1178** dětí mateřských škol, **3328** žáků základních škol a **95** studentů středních škol, celkem tedy denními programy prošlo **4 601** účastníků. Pobytových programů jsme zrealizovali celkem 9 – 3 pro děti MŠ, 5 pro žáky ZŠ a 1 pro studenty SŠ.

c) Ekologická výchova pro školy i veřejnost v Jablonci nad Nisou

Naše ekovýchovné aktivity provozujeme od roku 2009 i v Jablonci nad Nisou. Pro společnost Kultura Jablonec o.p.s. (nástupce Jabloneckého kulturního a informačního centra, o.p.s.) jsme i v roce 2021 pokračovali v realizaci projektu „Zajištění služeb v oblasti environmentální výchovy“. V rámci tohoto projektu jsme tak i po celý rok 2021 nabízeli výukové programy pro mateřské a základní školy v Jablonci nad Nisou. Pro jablonecké školy vznikla i speciální nabídka programů – ty se odehrávají nejen v Ekocentru, ale pro jejich realizaci využíváme například i atraktivní přírodní prostředí okolo jablonecké přehrady. Formou mnoha různých aktivit (výukové programy, tvůrčí dílny, přednášky, výstavy, výpravy do přírody) se snažíme probouzet úctu a lásku k přírodě, zvyšovat spoluzodpovědnost lidí za současný i příští stav přírody a životního prostředí.

V jabloneckém Ekocentru se v tomto roce uskutečnilo celkem **148** denních výukových programů, do kterých se zapojilo během roku **2 945** žáků.

d) Lesní klub Skaláček

Lesní klub Skaláček (LKS) v roce 2021 fungoval 5 dní v týdnu - od 7:30 do 16:00. Navštěvovalo ho 25 dětí ve věku 3-6 let. V roce 2021 se díky podpoře Libereckého kraje podařilo vylepšit jeho zázemí (dvě na míru postavené maringotky, umístěné na úpatí Hruboskalského skalního města) o venkovní přístřešek, který umožňuje dětem realizovat různé tvořivé aktivity venku i za nepříznivé počasí.

e) Provoz Informačního střediska Správy CHKO Český ráj v arboretu na Bukovině

Informační středisko na Bukovině je umístěno v objektu historického altánu v areálu arboreta, poblíž zámku Hrubá Skála. Jeho provoz byl letos zahájen 7.5. a v provozu bylo do 31.10. V turistické sezoně (od června do září) zde bylo otevřeno denně od 10:00 do 17:00, mimo toto období byla provozní doba omezená na víkendy, od listopadu do března je IS mimo provoz. Kolem budovy IS probíhala v letošním roce rekonstrukce arboreta, ve kterém IS stojí. Byly vysazeny nové stromy a keře, udělány nové vstupní brány a cestní síť, nové schody, zábradlí a mobiliář pro návštěvníky. Tuto rekonstrukci naše organizace iniciovala a podílela se na jejím plánování. Celkem bylo IS v provozu 1020 hodin (v rámci otvírací doby) a dalších 102 hodin mimo otvírací dobu, při realizaci exkursí a programů pro školy, které zde probíhaly. IS navštívilo v roce 2021 celkem 8 601 návštěvníků. Seznam akcí, které jsme pořádali v roce 2021 v rámci zajištění provozu IS- viz bod f – Akce pro veřejnost

f) Akce pro veřejnost

Jejich smyslem je nabídnout zajímavé aktivity zaměřené na získání vztahu k přírodě nejen školám, ale i široké veřejnosti. V roce 2021 proběhlo 9 takovýchto akcí.

Během nich si mohli všichni účastníci vyzkoušet řadu rukodělných činností, setkat se s domácími i exotickými zvířaty, vyrobit si různé drobnosti s přírodních materiálů a dozvědět se řadu zajímavostí o přírodě kolem nás.

V roce 2021 proběhly následující akce pro veřejnost:

1. 5. 2021 – Vítání ptačího zpěvu (Ekocentrum Jablonec)- čtvrtý ročník ranní ornitologické vycházky za zpěvem ptáků kolem jablonecké přehrady (14 účastníků)

22. 5. 2021 – Čteme historii z pískovce – terénní exkurse věnovaná geologickému fenoménu Hruboskalska, historii jeho osídlení a využívání lidmi (12 účastníků) – pořádalo IS Bukovina

18. 6. 2021 - Farmářský den (Ekocentrum Jablonec) – celodenní akce věnovaná farmaření a všemu s ním souvisejícímu (35 účastníků)

4. 7. 2021 – Den vody (Ekocentrum Sedmihorky) – ekoden pro rodiny s dětmi zaměřený na seznámení s fenoménem vody v různých souvislostech (cca 50 účastníků)

16. 7. 2021 – Putování Plakánkem, krajinou zrozenou ve vodě – exkurse do údolí Plakánek se zaměřením na jeho vznik, vývoj a využívání lidmi (22 účastníků) – pořádalo IS Bukovina

23. 7. 2021 – Za sovami Hruboskalska – vycházka s odborným výkladem věnovaná poslechu a pozorování sov na Hruboskalsku (15 účastníků) – pořádalo IS Bukovina

1. 8. 2021 – Den geoparku Český ráj (Ekocentrum Sedmihorky) - celodenní akce věnovaná geoparku a jeho poznání všemi formami a smysly (cca 100 účastníků)

22. 8. 2021 – Den řemesel (Ekocentrum Sedmihorky) – akce věnovaná rukodělným činnostem a určená pro všechny věkové kategorie (cca 50 účastníků)

24. 9. 2021 – Barvy podzimu (Ekocentrum Jablonec) – podzimní tematická akce pro celou rodinu, tvoření a seznamování s podzimní přírodou (cca 22 účastníků)

Celkem se do akcí pro veřejnost pořádaných zapojilo přibližně 320 účastníků.

3. Hospodaření organizace

Středisko ekologické výchovy Český ráj v průběhu roku financovalo svoji činnost zejména z výnosů vlastní činnosti, z dotací z rozpočtů krajské samosprávy a státního rozpočtu, z darů a příspěvků.

Organizace ve sledovaném období dosáhla výsledku hospodaření (v celých tisících) – 217 Kč. Podrobnější informace o hospodaření organizace ve sledovaném období jsou uvedeny v přílohách této výroční zprávy:

Příloha č.1 – Výkaz zisku a ztráty

Příloha č.2 - Rozvaha

Zpracovala: Simona Jašová, předsedkyně

